

Očekivanja-potrošnja i investicije; proizvodnja i politika

Prof.dr Maja Baćović

22/04/2021.

Lična potrošnja i očekivanja

- Potrošnja ne zavisi samo od tekućeg dohotka već i od očekivanja u budućnosti
  - Teorija potrošnje permanentnog dohotka (Milton Friedman)
  - Teorija životnog ciklusa potrošnje (Franko Modigliani)
  - Teorija „dalekovidog potrošača“
    - Procjena vrijednosti finansijskog bogatstva
    - Procjena vrijednosti nekretnina
    - Procjena dohotka od rada (neto)
    - Sadašnja vrijednost dohotka od rada – „ljudsko bogatstvo“
    - Zbir vrijednosti finansijske imovine i imovine u nekretninama – „neljudsko bogatstvo“
    - Ukupno bogatstvo – ljudsko i neljudsko bogatstvo
- $$C_t = C(\text{ukupno bogatstvo}_t)$$
- Potrošnja je rastuća funkcija ukupnog bogatstva i tekućeg dohotka po odbitku poreza

Lična potrošnja i očekivanja

- Očekivanja direktno utiču na potrošnju preko „ljudskog“ bogatstva. Potrošači formiraju sopstvena očekivanja o budućem dohotku od rada, realnim kamatnim stopama i porezima
- Očekivanja indirektno utiču na potrošnju preko „neljudskog“ bogatstva (akcije, obveznice, nekretnine)
- Potrošnja će na tekuće fluktuacije dohotka reagovati u manjem obinu
- Potrošnja može da se mijenja čak ako se tekući dohodak ne mijenja

Investicije

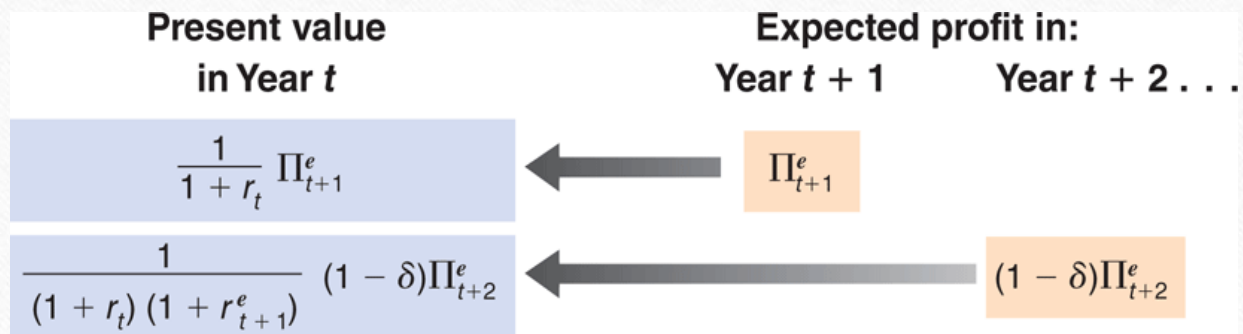
- Očekivani profit
- Sadašnja vrijednost očekivanog profita

$$\frac{1}{1 + r_t} P_{t+1}^e$$

- Na vrijednost osnovnih sredstava u koja preduzeća investiraju utiče i amortizacija

$$\frac{1}{(1 + r_t)(1 + r_{t+1}^e)} (1 + \delta) P_{t+2}^e$$

Investicije

$$V(\Pi_t^e) = \frac{1}{1 + r_t} \Pi_{t+1}^e + \frac{1}{(1 + r_t)(1 + r_{t+1}^e)} (1 - \delta) \Pi_{t+2}^e + \dots \quad (15.3)$$

Investiciona odluka

- Investicije pozitivno zavise od očekivane sadašnje vrijednosti budućeg profita po jedinici kapitala
- Viša tekuća ili realna kamatna stopa smanjuju očekivanu sadašnju vrijednost, a time i investicije

Investiciona odluka

- Pretpostavimo da kompanije očekuju nepromijenjeni profit i kamatne stope u budućnosti

$$P_{t+1}^e = P_{t+2}^e = \dots = P_t^e$$

$$r_{t+1}^e = r_{t+2}^e = \dots = r_t^e$$

$$V(P_t^e) = \frac{P_t^e}{r_t + \delta}$$

$$I_t = I \left[\frac{P_t^e}{r_t + \delta} \right]$$

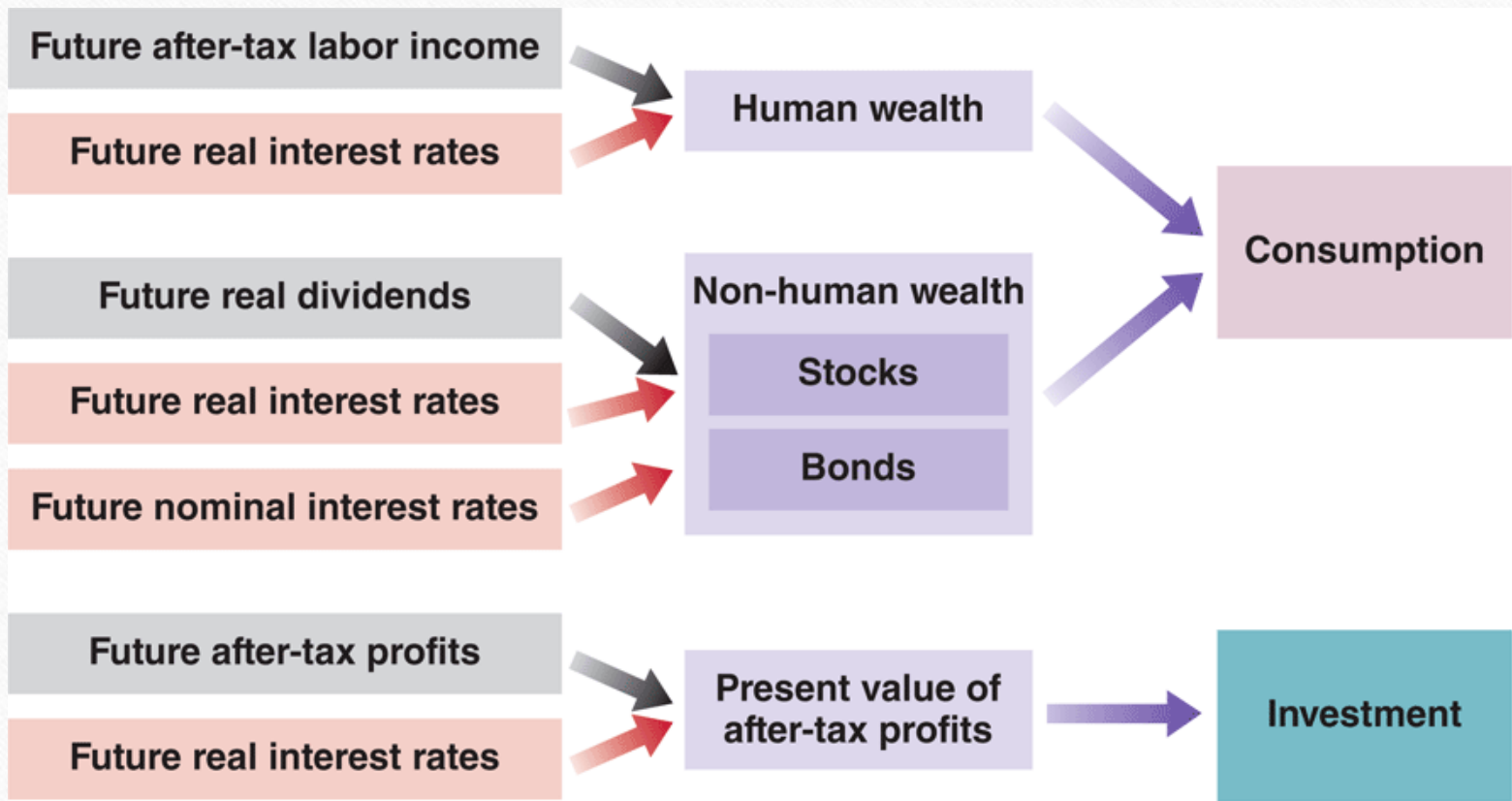
- Zbir realne kamatne stope i stope amortizacije zove se **trošak upotrebe kapitala**

Očekivanja, potrošnja i investicione odluke

- Povećanje tekućeg i očekivanog dohotka vodi rastu potrošnje
- Povećanje tekućih i očekivanih budućih dividendi i smanjenje realnih kamatnih stopa vodi takođe rastu potrošnje
- Rast tekućih i budućih profita vodi rastu investicija

Očekivanja i IS kriva

- Agregatna privatna potrošnja

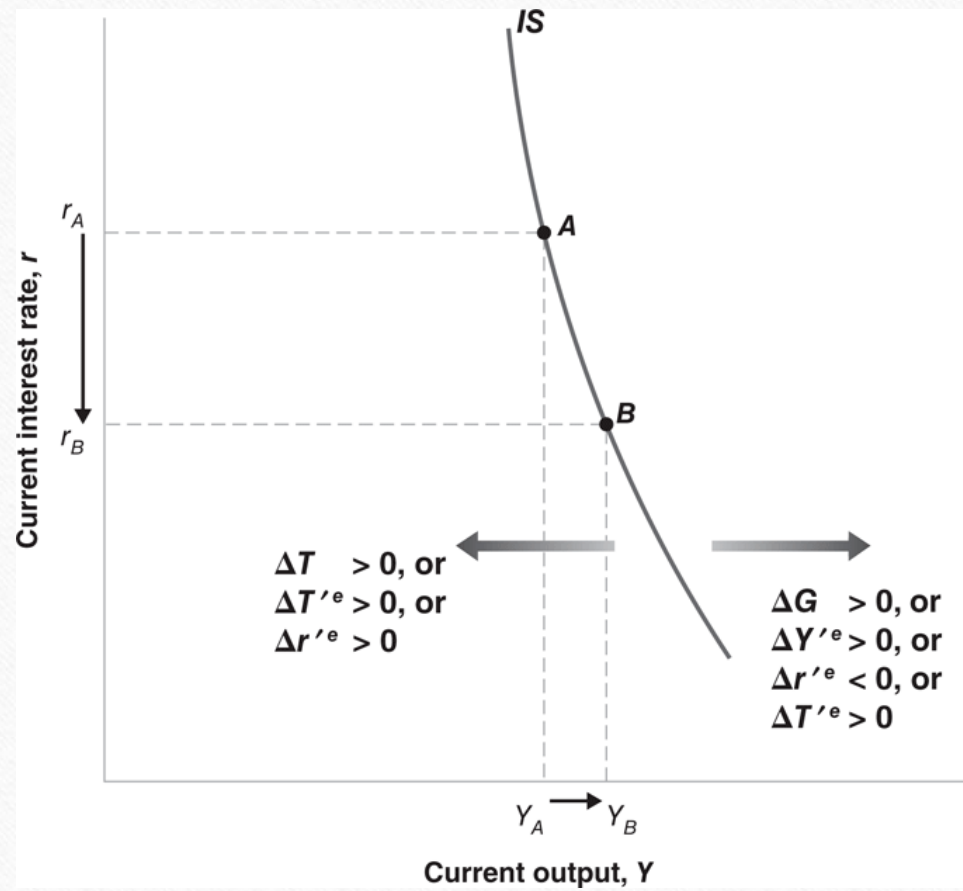
$$A(Y, T, r) = C(Y - T) + I(Y, r)$$

- IS kriva

$$Y = A(Y, T, r) + G$$

- Agregatna privatna potrošnja predstavlja rastuću funkciju dohotka
- Agregatna privatna potrošnja predstavlja opadajuću funkciju poreza
- Agregatna privatna potrošnja predstavlja opadajuću funkciju realne kamatne stope
- Ako uključimo očekivanja:

$$Y = A(Y, T, r, Y^e, T^e, r^e) + G$$

Očekivanja i LM kriva

- Razlika između nominalne i realne kamatne stope
- Razlika između tekuće i očekivane kamatne stope
- Efekti monetarne politike zavise od toga kako utiču na očekivanja

Očekivanja, potrošnja i investicione odluke

- Povećanje tekućeg i očekivanog realnog dohotka i očekivanih realnih kamatnih stopa vodi rastu bogatstva stanovništva, i dalje rastu potrošnje
- Povećanje tekućih i očekivanih realnih dividendi dovodi do rasta cijene akcija
- Smanjenje tekućih i očekivanih kamatnih stopa vodi rastu potrošnje
- Povećanje tekućih i očekivanih budućih stopa profita vodi rastu investicija

Smanjenje deficita, očekivanja i proizvodnja

- U kratkom roku, smanjenje budžetskog deficita vodi do manje potrošnje i proizvodnje
- U srednjem i dugom roku, smanjenje budžetskog deficita vodi rastu investicija i rastu kapitala, posljedično rastu proizvodnje